

Bygg-, montage- och reparationsarbeten B10

Innehåll

1	Säkerhetsföreskrifternas förpliktande och syfte	2
2	Iakttagande av myndighetsföreskrifter	2
3	Allmän ordning och säkerhet	2
4	Skyddande av arbetsobjektet och egendomen	2
5	Utrustning för inledande släckning.....	2
6	Konstruktivt brandskydd på arbetsplatsen.....	3
7	Heta arbeten	3
8	Användning av maskiner och anordningar samt kablar.....	3
9	Täthetsprov av vatteninstallationer	3
10	Förvaring av egendomen	3
10.1	Egendom i färdig byggnad eller byggnad under uppförande.....	4
10.2	Egendom i lagercontainer och i byggnader på arbetsplatsen	4
10.3	Egendom i fordon eller släpvagn.....	4
10.4	Egendom utomhus och i inhägnad	4
10.5	Förvaring av nycklar.....	4
11	Schaktnings- och jordflyttningsarbeten	5
12	Säkerhet vid lyft- och flyttningsarbeten	5
13	Säkerhetskopiering och lagring av filer.....	5

1 Säkerhetsföreskrifternas förpliktande och syfte

Genom att iaktta säkerhetsföreskrifterna går det att förebygga skador och minska skadebeloppet.

Försäkringstagaren ska säkerställa att alla parter som verkar på arbetsplatsen eller arbetsprestationsstället iakttar dessa säkerhetsföreskrifter. Skyldigheten att iaktta dessa säkerhetsföreskrifter ska antecknas i avtalshandlingarna mellan försäkringstagaren och underentreprenörer.

Ersättning enligt försäkringsvillkoren förutsätter att försäkringstagaren iakttar säkerhetsföreskrifterna som hör till försäkringsavtalet och övriga skriftliga föreskrifter som LokalTapiola gett. Om säkerhetsföreskrifterna eller övriga föreskrifter inte iakttas och detta bidrar till skadans uppkomst eller påverkar skadebeloppet eller skadans omfattning, kan ersättningen minskas eller vägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal och Allmänna avtalsvillkoren.

Med arbetsplats i säkerhetsföreskriften avses både byggarbetsplats och ställe där montagearbete utförs.

2 Iakttagande av myndighetsföreskrifter

Alla myndighetsföreskrifter ska iakttas. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid följande föreskrifter:

Utbildning och handledning som ges arbetstagaren

Alla arbetstagare på arbetsplatsen ska få introduktion i arbetssäkerhet före arbetet inleds och introduktionen ska omfatta olägenheter och risker på arbetsprestationsstället samt övriga centrala delar i planen för användning av byggarbetsplatsen.

Plan för användning av byggarbetsplatsen

Före bygg- eller montagearbetet inleds ska en plan för användning av byggarbetsplatsen uppgöras enligt lagar och förordningar och planen ska omfatta olägenheter och risker i bygg- eller i montagearbetet samt sträva efter att eliminera och minimera riskerna. I planen för användningen av byggarbetsplatsen ska beaktas myndighetsföreskrifter och dessa säkerhetsföreskrifter.

Arbetsplatsen ska hållas i ett skick som följer planen för användningen av byggarbetsplatsen. Planerna ska uppdateras alltid när arrangemangen på arbetsplatsen ändras. En arbetsfas får inte påbörjas före övervakaren kontrollerat de ändrade säkerhetsarrangemangen.

Planen för användningen av byggarbetsplatsen ska inkludera åtminstone följande:

- gällande nödnummer
- platserna där första hjälpen-utrustningen finns
- platsen där huvudelcentralen finns
- planen för övervakning av heta arbeten
- förbindelsevägar
- platserna där brandposter och utrustningen för inledande släckning finns
- platserna där byggnaderna på arbetsplatsen finns
- lagringsplatser
- arrangemangen för avfallshanteringen på arbetsplatsen samt borttransport av avfall
- platserna där brännbara vätskor och gaser förvaras.

Driftsbesiktningar och återkommande besiktningar

Ställningar, maskiner, anordningar, behållare, utrustning och monteringar ska genomgå driftsbesiktningar och återkommande besiktningar samt rengöras enligt myndigheternas instruktioner, lagar och föreskrifter. Arbetet får utföras endast av en person som godkännts för uppgiften. Protokollen från besiktningarna ska sparas och fel och brister som upptäcks ska korrigeras inom den utsatta tiden som antecknats i protokollet.

Förvaring av kemikalier, vätskor, gaser och sprängämnen

Farliga kemikalier, vätskor, gaser och sprängämnen ska behandlas och lagras enligt lagar och föreskrifter som gäller dem. Explosionsskyddsdocument, uppgifterna för säker användning och övriga säkerhetsutredningar ska hållas uppdaterade och lättillgängliga. Dessutom ska det övervakas att givna anvisningar iakttas.

3 Allmän ordning och säkerhet

Arbetsplatsområdet ska avskiljas från omgivningen med tydliga markeringar.

På arbetsplatsområdet ska arbetstagarna använda ett identitetskort med bild och besökare ska ha ett kort för besökare.

Utgångar, reservutgångar och förbindelsevägar ska hållas fria, utrymningsvägar ska markeras och vara upplysta.

Avfall och lättantändligt material ska placeras så att det inte finns en risk att branden sprider sig ifall de antänds.

Rökning ska tillåtas endast på för rökning märkta platser. Platserna för rökning ska vara försedda med brandsäkra askkoppar.

4 Skyddande av arbetsobjektet och egendomen

Arbetsobjektet och kringliggande egendom ska skyddas mot damm, vatten, fukt, färgdimma, stänk, gnistor, blästersand och motsvarande skadeorsakande faktorer med beaktande av förhållandena på arbetsplatsen och typen av egendom.

Parten som ansvarar för skyddandet ska antecknas i entreprenadshandlingarna.

Skyddandet ska ske med skyddsmaterial avsett för användning på byggarbetsplats och skicket på skydden samt deras funktion ska kontrolleras regelbundet och särskilt när det skett förändringar i arbets- eller väderleksförhållandena.

Särskild noggrannhet ska iakttas vid skyddandet och kontrollerandet av skyddens funktion när arbetet utförs i ett objekt i vilket man samtidigt bedriver verksamhet enligt det egentliga användningssyftet.

5 Utrustning för inledande släckning

Det ska gå lätt och snabbt att komma åt utrustningen för inledande släckning i arbetsobjekten och på olika arbetsställen och platserna där utrustningen finns ska markeras.

Släckarna ska placeras så att det på varje våning finns minst en släckare med effektklass 43A183 B C eller alternativt två släckare av effektklass 27A144 B C.

Avståndet från arbetsobjektet till den närmaste släckaren får vara högst 15 meter.

Släckare som finns utomhus och i utrymmen som inte är uppvärmda ska tåla köld.

Arbetstagarna ska utbildas i inledande släckning.

Alla ändringar eller frånkopplingar, även delvisa frånkopplingar, av automatisk brandlarmanläggning eller släckanläggning ska meddelas till nödcentralen.

6 Konstruktivt brandskydd på arbetsplatsen

I reparations-, utbyggnads- och montagearbetsobjekt i vilka det utförs heta arbeten och vilka samtidigt används till normal affärsverksamhet ska

- arbetsplatserna skiljas från rum som är i normal användning med sektionerande konstruktioner av minst klass EI 60 och dörrarna i dem ska vara av minst klass EI 30
- öppningar, genomföringar och rörslitsar i de sektionerande väggarna mellan rummen och i mellanbotten i så tidigt skede som möjligt byggas så att de motsvarar den slutliga sektioneringen
- det för utrymning finnas minst två av varandra oberoende utgångar och
- det från rummen som används till affärsverksamheten gå att ta sig till utgången utan nyckel om vägen till utgången sker genom arbetsplatsen.

7 Heta arbeten

Heta arbeten är arbeten där gnistbildning förekommer eller där låga eller annan värme används och vilka orsakar brandfara. Heta arbeten är bl.a. el- och gassvetsning, arbeten med gaslöd, arbeten med varmluftsblåsare, brännskärning samt metallslipning och -skärning med kapmaskin.

Med heta arbeten inom tak- och vattenisoleringsbranschen avses vattenisoleringsarbeten där låga eller annan värme används och som orsakar brandfara. Arbetena omfattar exempelvis torkning av isoleringsunderlag med låga eller varmluft, uppvärmning av bitumen i en bitumenkokare, applicering av vattenisoleringar genom uppvärmning samt till dessa arbeten anknytande nödvändiga hjälparbeten i vilka det uppstår gnistor.

Före det heta arbetet påbörjas ska man alltid göra upp en hetarbetsplan enligt LokalTapiolas säkerhetsföreskrift Heta arbeten D 10 och säkerhetsföreskriften Heta arbeten D 10 ska iakttas under arbetet.

8 Användning av maskiner och anordningar samt kablar

Försäkringstagaren ska se till att

- maskiner och anordningar används enligt bruksanvisningarna
- kablar på arbetsplatsen skyddas mot mekaniska påfrestningar och skador och att kabelvindor som används har värmeskydd

- elcentraler förses med felströmbrytare
- huvudströmbrytaren är markerad med skylt
- man i placeringen och monteringen av luftkablar och luftledningarna beaktar att den fria höjden är tillräcklig samt lyftkranarnas verksamhetsområde
- skicket på elmateriel och kablar kontrolleras i samband med underhållsbesiktningen på arbetsplatsen och att upptäckta fel och brister korrigeras omedelbart
- man vid montering, användning, rengöring, underhåll och reparation av maskiner och anordningar följer anvisningarna som tillverkaren och importören gett
- maskiner och anordningar används endast för deras egentliga ändamål
- maskiner och anordningar laddas endast med tillverkarens eller importörens laddare som är avsedda för maskinerna och anordningarna och endast i för maskinerna och anordningarna avsedda laddningspunkter, att anordningen som laddas står på ett eldsäkert underlag och att laddningspunkternas omgivning hålls fri från brännbart material. Det ska finnas utrustning för första-handssläckning i laddningspunkternas omedelbara närhet.
- elmateriel rengörs regelbundet och skyddas så att det inte bildas för mycket smuts på dem och
- att maskiner och anordningar som blir heta på ytan placeras så att brännbart material inte är för nära den heta ytan och så att det inte finns en risk för brand om de eventuellt stjälpas eller faller.

9 Täthetsprov av vatteninstallationer

Före en vatteninstallation tas i bruk ska det testas med ett tryckprov att installationen är tät. Provet ska göras så att vattenledningarna inklusive anslutningar är oisolerade och eventuella läckor lätt kan upptäckas.

Personen som ansvarar för arbetsfasen ska anteckna i inspektionsprotokollet för bygget att det konstaterats att vatteninstallationen är tät.

10 Förvaring av egendomen

Efter arbetstiden ska lösegendomen flyttas till en låst plats eller till en låst inhägnad eller låsas fast i ett fast föremål. Om egendomens storlek, vikt, mängd, arbetsfas eller förhållandena på arbetsplatsen förhindrar att egendomen kan skyddas enligt ovan, kan den förvaras utomhus på arbetsplatsen olåst.

Klasserna på lås som meddelats i säkerhetsföreskriften och deras slutbleck avser klasser enligt standard SFS 7020. Om kravet är ett brukslås utan klass, betyder det ett standardenligt godkänt lås av klass 1 eller 2, ett säkerhetslås betyder ett godkänt lås av klass 3 och 4. Klassen på ett hänglås kan vara 1–4.

Närmare uppgifter om lösningar för att uppfylla kraven i säkerhetsföreskriften finns i den tekniska anvisningen Inbrottskydd G45. Anvisningarna finns på LokalTapiolas webbsida lahitapiola.fi/yrittysasiakkaat.

10.1 Egendom i färdig byggnad eller byggnad under uppförande

Utanför arbetstid kan löseegendom förvaras i byggnad som till konstruktionerna sett är färdig och vars inbrottskyddsnivå uppfyller de krav som gäller för byggnaden när den tagits i bruk. Dörrarna ska låsas med lås som redan finns i dörrarna, minst med brukslås.

10.2 Egendom i lagercontainer och i byggnader på arbetsplatsen

När löseegendom förvaras utanför arbetstiden i en lagercontainer utomhus eller i en annan byggnad på arbetsplatsen ska tak, dörr- och väggkonstruktioner vara av stålplåt eller av sådant material att inbrott endast är möjligt genom att söndra konstruktionerna med hjälp av verktyg. Väggar av lätt konstruktion, såsom väggar av gipsskivor eller plåtprofil, ska förstärkas antingen med 12 mm fanerskiva eller med 1,0 mm metallskiva på förvaringsutrymmets sida.

Dörrar ska låsas med

- ett brukslås av klass 2 och ett säkerhetslås av klass 4, avståndet mellan låsen ska vara minst 40 cm
- två godkända hänglås inklusive fästen av klass 3, avståndet mellan låsen ska vara minst 40 cm eller
- stålbom inklusive fästen som är låst med godkänt hänglås av klass 4.

Dessutom ska alla fönster och öppningar i förvaringsutrymmet skyddas med stålgaller eller stål nät eller på annat sätt som ger ett motsvarande inbrottskydd.

10.3 Egendom i fordon eller släpvagn

Egendom i fordon eller släpvagn ska övertäckas eller placeras så att egendomen inte kan ses utifrån.

Om egendomen utanför arbetstiden förvaras i fordon eller släpvagn, ska fordonet eller släpvagnen förvaras i en låst byggnad. Om detta inte är möjligt, ska följande anvisningar iakttas:

Egendom i fordon

- fordonet ska förses med inbrottslarm och larmet ska vara påkopplat
- dörrar i förarhytt och lastutrymmen ska vara låsta.
- Egendom i släpvagn eller på fordonets flak
- kåpan på släpvagnen eller fordonsflaket ska vara av metall eller annan konstruktion som inte kan brytas upp utan verktyg
- kåpkonstruktionen ska låsas fast i fordonet eller släpvagnen med ett hänglås av klass 3 eller annan motsvarande låsanordning. Om ovan nämnda kåpkonstruktion och låsning inte finns, ska egendomen fästas i släpvagnen eller flakkonstruktionen med en minst 10 millimeter tjock ythärdad stålkedja eller -vajer och ett godkänt hänglås av klass 3 och
- på släpvagnen ska användas en anordning, som hindrar att släpvagnen kopplas loss från fordonet eller om släpvagnen inte är kopplad till fordonet, en anordning som hindrar att den kan kopplas till ett fordon.

10.4 Egendom utomhus och i inhägnad

I inhägnad

Om egendom förvaras i en inhägnad, ska

- stängselmaterialet vara ståltråd med en maskstorlek på högst 50 mm eller annat stängsel som ger motsvarande skydd och det ska vara minst 2 meter högt
- avståndet från markytan till stängslets nedre kant vara högst 10 cm
- stängslet vara helt och utan öppningar
- stängslet sträcka sig runt hela området som skyddas
- porten låsas med säkerhetslås eller hänglås av klass 4 och
- det inhägnade området belysas så att det går att upptäcka om någon tar sig in på området.

Utomhus låst i fast konstruktion eller föremål

När egendom förvaras utanför arbetstiden fastlåst i en fast konstruktion eller i ett föremål ska fastsättningen ske

- med en ythärdad stålkedja eller -vajer som låsts med ett godkänt hänglås av klass 3. Kedjans eller vajerns materialstyrka ska vara minst 10 mm
- på minst 3 meters höjd från marken eller annan yta som man kan stå på, så att föremålet inte kan lösgöras utan ställning eller verktyg eller
- på annat sätt som skriftligt avtalats med försäkringsgivaren.

Olåst på arbetsplatsområde som inte är inhägnat

På ett arbetsplatsområde som inte är inhägnat, utomhus och utan lås får man endast förvara egendom som det efter arbetstiden är omöjligt att flytta till ett låst utrymme eller att låsa i ett fast föremål eller om, med beaktande av förhållandena på arbetsplatsen och stället där arbetsplatsen finns, flyttande av egendomen skulle orsaka avsevärd olägenhet vad gäller framstegen och kostnaderna på arbetsplatsen. Sådan egendom är till exempel byggnadsställningar och tornkranar, presenningar och vintermattor som bretts ut som skydd, betongblandare, bitumenkokare, byggelement, värmeisoleringsmaterial, avloppsrör, dörrar och fönster.

När egendom förvaras olåst på ett arbetsplatsområde som saknar inhägnad ska man utanför arbetstiden vid mån av möjlighet

- förhindra att fordon kan ta sig in på arbetsplatsen
- öka övervakningen
- installera en övervakningskamera.

10.5 Förvaring av nycklar

Nycklar och andra identifierare som ger rätt att öppna dörrar ska lämnas ut endast mot kvittering. Nycklar får inte märkas så att det går att förknippa dem med objektet.

Nycklar får inte förvaras i fordon.

Om en nyckel försvinner eller om en utomstående olovligt kommer över en nyckel ska man omedelbart utreda om det finns en risk att nyckeln missbrukas. Om omedelbar risk hotar, ska man vidta åtgärder för att avvärja tilläggsskador.

11 Schaktnings- och jordflyttningsarbeten

Före schaktnings- och jordflyttningsarbeten inleds ska man skaffa en utredning av kablar och rör på arbetsområdet samt av innehavaren till dem. Dessutom ska av innehavaren uppgjorda schaktningsanvisningar och instruktioner iakttas.

12 Säkerhet vid lyft- och flyttningsarbeten

Vid lyft- och flyttningsarbeten ska man särskilt beakta Statsrådets förordning om säkerhet vid byggarbeten:

- Vid placering av lyftanordning ska säkerställas att jordgrundens bärighet är tillräcklig.
- På lyftanordningar eller lyftredskap ska finnas beteckningar som är nödvändiga för en säker användning. Om beteckningar saknas får de inte användas. En lyftanordning eller ett lyftredskap får inte överbelastas.
- Lastens vikt och tyngdpunkt ska kontrolleras före lyft och flytt samt lasten ska fästas omsorgsfullt och tillbörligt med hjälp av de fästpunkter som finns i lasten (t.ex. länkar och öglor).
- För krävande lyft- och flyttningsarbeten ska uppgöras en skriftlig arbetsplan. Med krävande lyft- och flyttningsarbeten avses till exempel lyft och flytt av en särskilt tung eller stor last i svåra förhållanden, andra lyft som kräver särskild planering samt då fler än en kran samtidigt används för att lyfta lasten.

13 Säkerhetskopiering och lagring av filer

Filer ska säkerhetskopieras minst en gång per vecka och säkerhetskopiorna ska förvaras separat från de ursprungliga lagringsplatserna så att de inte kan skadas samtidigt med de ursprungliga filerna.

Försäkringarna beviljas av dessa ömsesidiga försäkringsbolag (FO-nummer) som hör till Lokaltapiolagruppen:

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | Lokaltapiola **Huvudstadsregionen** -
LähiTapiola Pääkaupunkiseutu (2647339-1) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi**
(0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola
Lappi (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola
Pirkanmaa (0205843-3) | LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola
Savo-Karjala (0218612-8) | Lokaltapiola **Sydkusten** - LähiTapiola Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola
Uusimaa (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) |
Lokaltapiola **Österbotten** - LähiTapiola Pohjanmaa (0180953-0) |
Lokaltapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag (0211034-2)

Bolagens kontaktuppgifter finns på adress www.lokaltapiola.fi.